

اثر بازدارنگی عصاره برگ گیاه دارویی کلخونگ بر روی سه علف هرز غالب مزارع استان فارس

نحله تقوایی فرد^{۱*}، حکیمه دژکام^۲

^{۱*} باشگاه پژوهشگران جوان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یاسوج، یاسوج، ایران

^۲ باشگاه پژوهشگران جوان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم، جهرم، ایران

* نویسنده مسئول: n.taghvaeefard@gmail.com

چکیده

امروزه استفاده از فواید مختلف و تأثیرات متنوع گیاهان دارویی بسیار رایج گردیده است. یکی از آثار شناخته شده گیاهان دارویی تأثیر آلوپاتیک آن‌ها در کنترل علف‌های هرز باهدف کاهش کاربرد علف‌کش‌های شیمیایی در مزارع و باغات می‌باشد. از این رو مطالعه‌ای در قالب طرح پژوهشی جهت بررسی اثرات آلوپاتیک عصاره برگ گیاه دارویی کلخونگ بر روی جوانه‌زنی بذر علف‌های هرز تاج‌خروس، سلمه تره و عروسک پشت پرده در شهرستان جهرم انجام شد. نتایج مطالعه نشان داد مواد موجود در عصاره برگ کلخونگ تنها می‌تواند پارامترهای رشدی را در گیاه تاج‌خروس کاهش دهد. ولی گیاهان سلمه تره و عروسک پشت پرده کاملاً کنترل شده و هیچ نوع جوانه‌زنی تحت تأثیر غلظت عصاره گیاهی کلخونگ نداشتند. البته با افزایش غلظت عصاره در برگ کلخونگ میزان جوانه‌زنی بذر در تاج‌خروس نیز به‌طور معنی‌داری تا سطح ۹۵٪ کاهش یافت. همچنین نتایج نشان داد فاکتورهای درصد جوانه‌زنی، دوره متوسط جوانه‌زنی، سرعت جوانه‌زنی، طول هیپوکوتیل و طول ریشه‌چه، علف‌های هرز عروسک پشت پرده و سلمه تره اختلاف معنی‌داری ندارند، در حالی که در سطح اطمینان ۹۵ درصد با علف هرز تاج‌خروس اختلاف معنی‌دار دارند که این امر ناشی از تأثیر متفاوت اثر آلوپاتیک یک جنس گیاهی بر جنس‌ها و گونه‌های مختلف گیاهی می‌باشد. در نهایت می‌توان با پژوهش‌های بیشتر امکان استفاده از مواد مؤثره گیاهان دارویی مانند کلخونگ را در ترکیب علف‌کش‌های زیستی و نیل به کشاورزی پایدار بررسی نمود.

کلمات کلیدی: آلوپاتی، تاج‌خروس، سلمه تره، عروسک پشت پرده.